

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 11/2025-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. ROJKO s.r.o., Železničná 90/12, Považská Bystrica, proti rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Ssk/78/2023 z 28. mája 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 2. septembra 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 39 a čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom najvyššieho správneho súdu sp. zn. 7Ssk/78/2023 z 28. mája 2024. Sťažovateľ navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu správne súdu na ďalšie konanie a uplatňuje si aj náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého rozsudku a ďalších príloh ústavnej sťažnosti vyplýva nasledujúci skutkový stav:

2.1. Sociálna poisťovňa rozhodnutím č. 66 01 01 6807 z 11. apríla 2000 priznala sťažovateľovi podľa § 29 ods. 1 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“) invalidný dôchodok v sume 5 881 Sk (195 eur) mesačne. Na základe kontrolnej lekárskej prehliadky stanovenej na júl 2013 bol zdravotný stav sťažovateľa posúdený 26. februára 2014 so záverom, že je naďalej invalidný podľa § 29 ods. 3 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. Pretože sťažovateľ pri posúdení zdravotného stavu požiadal

aj o posúdenie invalidity podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), bola jeho invalidita posúdená so záverom, že je invalidný aj podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení od 26. februára 2014, t. j. odo dňa podania žiadosti o posúdenie zdravotného stavu. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť žalobcu v porovnaní so zdravou fyzickou osobou bola určená na 75 %. Na základe uvedeného bol sťažovateľovi rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredia č. 660 101 6807 0 z 20. mája 2014 priznaný invalidný dôchodok od 26. februára 2014 v sume 781,20 eur mesačne, pretože jeho suma bola vyššia ako suma vyplácaného invalidného dôchodku určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredia č. 660 101 6807 0 zo 6. novembra 2018 bola sťažovateľovi znížená suma invalidného dôchodku od 24. januára 2019 na sumu 738,10 eur mesačne z dôvodu, že pri kontrole jeho dôchodkových nárokov bolo zistené, že na určenie sumy invalidného dôchodku k 26. februáru 2011 mu neboli zhodnotenú hrubú zárobky učňa počas doby učňovského pomeru od 1. septembra 1981 do 31. decembra 1983. Suma invalidného dôchodku sa znovu prepočítala a po zhodnotení doby učebného pomeru ako doby zamestnania a zhodnotení hrubých zárobkov sťažovateľa – učňa v rozhodujúcom období sa suma invalidného dôchodku sťažovateľa znížila. Následným rozhodnutím Sociálnej poisťovne č. 660 101 6807 0 z 1. februára 2019 bol podľa § 70 ods. 1, § 82, § 293dx a § 112 ods. 3 a 6 zákona o sociálnom poistení znížený invalidný dôchodok sťažovateľa od 24. januára 2019 na sumu 757,30 eur mesačne. Keďže rozhodnutím z 31. januára 2019 bola ešte pôvodná suma invalidného dôchodku 803,00 eur valorizovaná o 20,90 eur na 823,90 eur od 1. januára 2019, týmto rozhodnutím z 1. februára 2019 bolo zmenené rozhodnutie zo 6. novembra 2018, ktorým sa opomenula valorizácia sťažovateľovho invalidného dôchodku o sumu 19,20 eur od 1. januára 2019. Výška invalidného dôchodku sťažovateľa zníženého rozhodnutím zo 6. novembra 2018 preto bola upravená od 24. januára 2019 rozhodnutím z 1. februára 2019 na sumu 757,30 eur. Ostatným rozhodnutím (č. 660 101 6807 0 z 20. júna 2019) generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne na odvolanie sťažovateľa potvrdil prvostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovne z 1. februára 2019.

2.2. Proti tomuto ostatnému druhostupňovému rozhodnutiu Sociálnej poisťovne podal sťažovateľ správnu žalobu, o ktorej rozhodol Krajský súd v Trenčíne rozsudkom sp. zn. 18Sa/13/2022 z 15. decembra 2022 tak, že ju zamietol. Následne podal sťažovateľ aj kasačnú sťažnosť, ktorú najvyšší správny súd napadnutým rozsudkom zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti poukazuje na viaceré okolnosti, ktoré bezprostredne nesúvisia s napadnutým rozsudkom. Najmä uvádzal, že 26. februára 2014 nepožiadaval o prehodnotenie svojho zdravotného stavu. Tvrdil pritom, že v uvedenom čase bol iba pozvaný na posudkovú kontrolu, ktorých sa predtým už viackrát zúčastnil, a hoci pritom podpísal nejaké papiere, myslel si, že podpisuje niečo iné, a nie žiadosť o prehodnotenie svojho zdravotného stavu. Od tohto momentu sa podľa sťažovateľa odvíjali všetky ďalšie neprávosti. Na základe prehodnotenia mu bol priznaný vyšší invalidný dôchodok, ale tento mu bol vyplatený spätne iba tri

roky, a nie ako žiadal sťažovateľ, t. j. od roku 2006 (moment, keď nastala zmena relevantnej právnej úpravy), resp. od roku 2000 (keď mu bol prvýkrát priznaný invalidný dôchodok).

4. Sťažovateľ ďalej poukázal na to, že Sociálna poisťovňa mala mať všetky podklady na výpočet jeho invalidného dôchodku ešte v roku 2000, preto spochybňuje závery, na základe ktorých Sociálna poisťovňa znížila jeho invalidný dôchodok v roku 2018 (pretože predtým neboli pri výpočte jeho invalidného dôchodku zhodnotené hrubé zárobky učňa počas doby učňovského pomeru od 1. septembra 1981 do 31. decembra 1983). Sťažovateľ pritom tvrdí, že pre Sociálnu poisťovňu mali byť všetky relevantné okolnosti dostatočne známe, a preto neobstojí jej tvrdenie, že, nepoznajúc neskôr zistené skutočnosti, upravila v roku 2018 sumu jeho invalidného dôchodku.

5. Sťažovateľ citoval § 63 ods. 8 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom k 1. januáru 2006, podľa ktorého „Ak v rozhodujúcom období určenom podľa odseku 7 nie je najmenej dvadsať dva kalendárnych rokov, za ktoré možno určiť osobné mzdové body, alebo je v ňom obdobie, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 255 ods. 3 prvej vety, predlžuje sa rozhodujúce obdobie pred rok 1984 postupne tak, aby v ňom bolo dvadsať dva kalendárnych rokov, za ktoré možno určiť osobné mzdové body bez zohľadnenia obdobia, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 255 ods. 3 prvej vety. Ak poistenec ani po tomto predĺžení nemá dvadsať dva kalendárnych rokov, za ktoré možno určiť osobné mzdové body bez zohľadnenia obdobia, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 255 ods. 3 prvej vety, zisťuje sa priemerný osobný mzdový bod z tohto nižšieho počtu kalendárnych rokov bez zohľadnenia obdobia, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 255 ods. 3 prvej vety. Na určenie priemerného osobného mzdového bodu podľa odseku 1 sa z obdobia dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období vylučuje obdobie, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 255 ods. 3 prvej vety“, a tvrdil, že predchádzajúci odsek 7 vylučuje zo zistenia priemerného osobného mzdového bodu kalendárne roky pred rokom 1984, a preto tento citovaný nasledujúci odsek je podľa neho potrebné vykladať tak, že rozhodujúci na zistenie jeho osobného mzdového bodu je nižší počet kalendárnych rokov bez predĺženia rozhodujúceho obdobia pred rok 1984, ak sa nedosiahne celých 22 rokov. Na rozdiel od predĺženia rozhodujúceho obdobia pred rok 1984 – aj napriek nedosiahnutiu plných 22 rokov, čo je spôsob, akým postupovala Sociálna poisťovňa pri znížení jeho invalidného dôchodku v roku 2018.

6. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti tvrdil, že ani Sociálna poisťovňa a ani súdy nedokázali relevantným spôsobom zareagovať na jeho argumentáciu a v konečnom dôsledku mu neposkytli primeranú právnu ochranu, keďže sa nedôvodne priklonili k stanovisku Sociálnej poisťovne. Sťažovateľ za zásadnú právnu otázku považoval výklad, resp. vzájomný vzťah § 63 ods. 8 a ods. 7 zákona o sociálnom poistení vo vzťahu „zistenia priemerného osobného bodu z tohto nižšieho počtu kalendárnych rokov“, keď odsek 8 neodkazuje na to, že má ísť o počet kalendárnych rokov podľa tohto odseku, resp. nevylučuje obmedzenie výnimky kalendárnych rokov pred 1. januárom 1984, a tvrdil, že práve odkazom na predošlý odsek sa za základ – nižší počet kalendárnych rokov považuje doba určená podľa § 63 ods. 7 zákona o sociálnom poistení platného v čase konania.

7. Keďže nesprávny postup Sociálnej poisťovne nebol napravený ani v súdnych konaniach, sťažovateľ sa opätovne obrátil so svojou ústavnou sťažnosťou na ústavný súd.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je namiatané porušenie základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), práva na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a pri nespôsobilosti na prácu (čl. 39 ústavy) a práva na účinný opravný prostriedok (čl. 13 dohovoru) napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 18Sa/13/2022 z 15. decembra 2022 a rozhodnutím generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. 660 101 6807 0 z 20. júna 2019.

9. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

10. Najvyšší správny súd v napadnutom rozsudku uviedol, že predmetom súdneho prieskumu v tomto prípade bolo rozhodnutie generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne z 20. júna 2019, ktorým zamietol odvolanie sťažovateľa a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovne z 1. februára 2019, ktorým sťažovateľovi znížila invalidný dôchodok od 24. januára 2019 na sumu 757,30 eur mesačne, v ktorej bola už započítaná aj valorizácia od 1. januára 2019. Tomuto rozhodnutiu predchádzalo rozhodnutie zo 6. novembra 2018, ktorým Sociálna poisťovňa rozhodla v podstate totožne, avšak čo sa týka valorizácie, valorizovala týmto rozhodnutím znížený invalidný dôchodok len k 1. januáru 2018, hoci suma novo určeného invalidného dôchodku bola určená až od 24. januára 2019. Čo sa týka samotnej valorizácie zníženého invalidného dôchodku od 1. januára 2019, čo bolo v konečnom dôsledku dôvodom vydania napadnutého rozhodnutia Sociálnej poisťovne, sťažovateľ žiadnu sťažnostnú námietku neuviedol, opakoval iba námietky, ktoré už vzniesol aj proti predošlým rozhodnutiam Sociálnej poisťovne, ktoré sa týkali dôvodnosti zníženia invalidného dôchodku.

11. O tomto znížení invalidného dôchodku z dôvodu započítania doby učňovského pomeru sťažovateľa do rozhodujúceho obdobia na určenie priemerného osobného mzdového bodu rozhodla Sociálna poisťovňa rozhodnutím zo 6. novembra 2018, resp. odvolacím rozhodnutím z 18. januára 2019. V týchto rozhodnutiach boli vyhodnotené námietky sťažovateľa, najmä týkajúce sa použitia hrubých zárobkov učňa počas doby učňovského pomeru od 1. septembra 1981 do 31. decembra 1983 a aplikácie § 63 ods. 7 a 8 zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. decembra 2007. Tieto rozhodnutia boli zároveň podrobené súdnemu prieskumu v súdnom konaní krajským súdom, ktorý rozsudkom č. k. 14Sa/9/2019-80 z 21. júla 2020 správnu žalobu o zrušenie týchto rozhodnutí zamietol. Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť, ktorú najvyšší správny súd rozsudkom sp. zn. 7Sk/34/2020 z 23. februára 2022 zamietol. Tento rozsudok napadol sťažovateľ aj ústavnou sťažnosťou, ktorú ústavný súd odmietol uznesením č. k. III. ÚS 424/2022-14 z 28. júla 2022.

12. Najvyšší správny súd v napadnutom rozsudku citoval všetky relevantné pasáže zo svojho už uvedeného rozsudku, ako aj z predmetného uznesenia ústavného súdu, v ktorých bol veľmi podrobne a zrozumiteľne (na stranách 4 až 6 napadnutého rozsudku najvyššieho správneho súdu)

vysvetlený postup Sociálnej poisťovne, ako aj jej spôsob výpočtu výšky invalidného dôchodku sťažovateľa s ohľadom na samotné námietky vznesené sťažovateľom. Sťažovateľ však aj vo svojej aktuálnej ústavnej sťažnosti iba trval na svojom právnom názore a vôbec nereflektoval závery ústavného súdu, najvyššieho správneho súdu, krajského súdu a ani Sociálnej poisťovne, a preto neobstojí sťažnostná námietka, že najvyšší správny súd (resp. správne súdy vo všeobecnosti) sa nevysporiadal dostatočne s jeho argumentáciou týkajúcou sa výkladu relevantných ustanovení zákona o sociálnom poistení. Najvyšší správny súd sa znova podrobne vysporiadal so všetkými námietkami sťažovateľa (strany 4 až 8 napadnutého rozsudku), sťažovateľ ale jednoducho iba nesúhlasil s jeho závermi. Samotná okolnosť, že sťažovateľ má odlišný názor, nezakladá porušenie označených základných práv a slobôd. Ústavný súd k tomu ďalej poznamenáva, že základné právo na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie, ako aj právo na účinný opravný prostriedok garantované ústavou a dohovorom neznamenajú právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ich ani účelovo chápať tak, že ich naplnením je vyhovieť všetkým návrhom účastníka konania (napr. II. ÚS 4/94, I. ÚS 8/96, z novších napr. I. ÚS 364/2018).

13. *De facto* teda sťažovateľ svojou ústavnou sťažnosťou napádal a spochybňoval skôr závery ústavného súdu v uznesení č. k. III. ÚS 424/2022-14 z 28. júla 2022, ako aj skoršieho rozsudku najvyššieho správneho súdu ako závery samotnej Sociálnej poisťovne, ktoré mali byť predmetom súdneho prieskumu ukončeného napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu. Ústavný súd ale v konaní o individuálnej sťažnosti sťažovateľa nemohol pochopiteľne hodnotiť svoje predošlé rozhodnutie, resp. rozsudok najvyššieho správneho súdu, ktorý nebol napadnutý touto konkrétnou ústavnou sťažnosťou sťažovateľa.

14. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

15. Ústavný súd pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu a namietaným porušením sťažovateľom označených práv ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

16. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa, ako ich špecifikoval v petite svojej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. januára 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu